

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

پنومونی در اطفال

تهیه و تنظیم: **پریوش شعبانی**

(آموزش به بیمار)

سویروایزور آموزشی: **رازیتا بفتی زاده**

شهریور ۹۷

التهاب و عفونت های بافت ریه می باشد که به علت آسپیراسیون ماده خارجی رخ می دهد. شیر خوار و کودک خردسال در بیمارستان بستری می شود چون نیاز به تزریق آنتی بیوتیک و مایعات وریدی و اکسیژن درمانی دارد.

➤ نکات ضروری :

بیمار چه در منزل باشد و چه در بیمارستان باید موارد زیر رعایت شود:

۱- کاهش تب : تب زیاد با داروی تب بر تجویز شده توسط پزشک کاهش داده می شود با انجام پاشویه تب بیمار را کاهش دهید و می توان از استامینوفن استفاده کرد.

۲- تامین محیط مرطوب الزامی است .

۳- تقلای تنفسی کودک را با تامین رطوبت کافی در بیمارستان کاهش دهید .

۴- تامین راه هوایی: باید در شیر خوار هر کودک خردسال مبتلا به تنگی نفس از دادن مواد غذایی از راه دمای خودداری کرد زیرا خطر آسپیراسیون را افزایش می دهد.

۵- استراحت کافی داشته باشد.

۶- مصرف مایعات را بیافزایند مایعات مورد علاقه را بیش از حد معمول پیشنهاد دهید

چنانچه اگر ادرار مناسب سن را دارد مایعات گرم (شربت آبلیمو - آب سیب) سبب رقیق شدن ترشحات می شود.

۷- در صورتی که مخاط پوششی به نظر خشک می رسد یا ادرار کاهش یافته است به پزشک اطلاعات دهید .

۸- از قرار دادن کودک در معرض دود سیگار خودداری کنید .

۹- در صورتی که کودک قادر به سرفه کردن نیست از طریق پوآر ترشحات دهان و بینی را محاسبه کنید.

۱۰- جهت تخلیه ترشحات و با قرار دادن بیمار در وضعیت تخلیه ای به آرامی از پایین قفسه سینه به بالا کوبیده می شود و در این حال کودک تشویق به سرفه کردن می شود.

۱۱- قرار گرفتن در وضعیت مناسب : وضعیت نیمه نشسته است در پنومونی یک طرفه چنانچه به طرف مبتلا قرار گیرد احساس آرامش خواهد کرد.

۱۲- تعویض مکرر پوشاک و ملافه های تخت بمنظور جلوگیری از لرز کودک لازم است .

۱۳- مصرف آنتی بیوتیک های تجویز شده توسط پزشک به موقع باعث کاهش طول مدت بیماری و نیز میزان مرگ می شود .

➤ رژیم غذایی :

در صورت افزایش تعداد تنفس غذا دادن به کودک و یا شیر خوار ممنوع می باشد و بیمار از طریق سرم درمان می شود . پس از بهبودی رژیم غذایی به صورت مایعات به آهستگی و احتیاط شروع می شود و سپس رژیم غذایی معمول - بدون سرخ کردنی در کودکان و شیر برای شیر خواران استفاده می شود.

➤ علائم بیماری :

عفونت ریه بسته به عامل ایجاد کننده می تواند علائم مختلفی داشته باشد . تب درد قفسه سینه - سرفه - کاهش اشتها و ضعف از علائم بیماری است . سرفه در ابتدا ممکن است خشک باشد اما یک تا دو روز بعد سرفه همراه با خلط می باشد . خلط معمولاً زرد رنگ است و ممکن است رگ های خونی داشته باشد.

بیماری ریوی ممکن است فقط در اثر سرما خوردگی پدید بیاید و یا به صورت عوارض بعضی از بیماری ها بروز کند.

احتمال بروز عفونت های شدید در نوزادی که با شیر مادر تغذیه می کند به مراتب کمتر از سایرین است.

علل بیماری :

علت عفونت ریه می تواند باکتری - ویروس و قارچ باشد ، انگل نیز باعث این عفونت می شود. از دست دادن آب بدن نیز یکی از علایم عفونت ریه می باشد. عفونت ریه می تواند منجر به عفونت گوش شود.

➤ راه پیشگیری :

- از تماس افراد با افراد مبتلا به عفونت تنفسی خودداری کنید.

- از مواجهه با سرما یا خیس بودن لباس کودک در هوای سرد خودداری کنید.

- تغذیه مناسب به خصوص در کودکان عامل مهمی در پیشگیری از عفونت های ریه می باشد.

- درمان بموقع عفونت های ساده تنفسی احتمال عفونت ریه را کاهش می دهد.

- بهتر است کودک را در محل هایی که احتمال آلودگی در آنها بیشتر است حضور نیابد.

- هیچ گاه سر خود دارو به خصوص مصرف آنتی بیوتیک و داروی کورتون به کودک ندهید.

➤ درمان :

- در مواردی به صورت سرپایی درمان می شود. با استفاده از یک دستگاه مرطوب کننده هوا با بخار و بخور گرم رطوبت کافی را برای تنفس راحت تر کودک فراهم کنید.

- جهت تخفیف درد قفسه سینه می توان از یک بالش ساده با کپرس گرم بروی قفسه سینه استفاده شود. در طول مدت بیماری و بعد از آن با زیاد کردن تعداد وعده های غذایی از عقب ماندن رشد کودک جلوگیری کنید بهتر است از غذاهایی مانند سوپ - آش - فرنی استفاده شود.

- در طول درمان و تا حصول بهبودی کامل از دادن مواد غذایی مثل موز - شیرینی - شکلات - آجیل و دانه های روغنی که باعث تحریک سرفه و افزایش درد قفسه می شود خودداری شود .

- پس از درمان موفقیت آمیز عفونت ریوی کودک ممکن است احساس خستگی - کوتاهی نفس و سرفه های آزار دهنده و طولانی مدت را برای چند هفته داشته باشد که طبیعی است.

- کودکانی که قبلاً به این بیماری مبتلا شده اند حتی پس از بهبودی نیز ریه ها حساس تر به دیگران باشد و همواره باید جوانب احتیاط را رعایت کنید مواردی مثل بوی سیگار - حشره کش - عطر گل و گیاهان به خصوص در هنگام گرده افشانی گیاهان و ... از مواردی است که باید همواره رعایت شود.